

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie
za 2019 rok

1.Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie jest jednostką organizacyjną Gminy Kwidzyn powołaną uchwałą Nr XI/64/90 Gminnej Rady Narodowej w Kwidzynie z dnia 20 kwietnia 1990r.

Głównym celem działania Ośrodka jest pomoc społeczna umożliwiająca osobom i rodzinom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Formy i zakres udzielanej pomocy określa ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

W ramach działalności statutowej GOPS Kwidzyn realizuje również zadania wynikające z innych aktów prawnych, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty;
- 3) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne;
- 4) ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 5) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 6) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 7) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 8) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 10) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 11) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 12) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 13) ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 14) ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Ponadto w 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował również zadania w ramach:

- 1) wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 2) rządowego programu „Dobry start”;
- 3) „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2019”.

2. Wydatki na działalność Ośrodka

Zarządzeniem Nr 1/2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie z dnia 3 stycznia 2019r. przyjęto do realizacji plan finansowy na 2019 rok w wysokości 15.694.669 zł. W trakcie roku budżetowego plan finansowy ulegał zmianie i na dzień 31 grudnia 2019r. wyniósł 21.594.545 zł. Wzrost środków finansowych w budżecie GOPS Kwidzyn spowodowany był zwiększeniem planu dotacji celowej w szczególności na

realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz rządowego programu „Dobry start”, a także:

- 1) wypłatę i koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych,
- 3) wypłatę świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych i okresowych,
- 4) wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych,
- 5) realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- 6) realizację programu „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2019”,
- 7) wypłatę jednorazowych świadczeń w związku z wejściem w życie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019r. wydatki na realizację zadań statutowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wynosiły 21.027.572 zł. Głównym źródłem finansowania wydatków była dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 17.644.777 zł, która stanowiła 84% środków finansowych wydatkowanych w roku sprawozdawczym przez GOPS Kwidzyn.

Największy udział w wydatkach stanowiły wypłaty: świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z pomocy społecznej.

Udział poszczególnych świadczeń w wydatkach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie przedstawia tabela 1.

tabela 1. Wydatki na świadczenia w zł

Lp.	Rodzaj świadczeń	Kwota	Źródła finansowania	
			środki własne gminy	dotacja celowa
1.	Świadczenia wychowawcze	10.586.660	-	10.586.660
2.	Świadczenia rodzinne (w tym świadczenie rodzicielskie)	4.301.566	-	4.301.566
3.	Świadczenia alimentacyjne	522.324	-	522.324
4.	Świadczenia z pomocy społecznej	1.544.207	831.246	712.961
5.	Zasiłki dla opiekunów	41.375	-	41.375
6.	Pomoc finansowa w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (posiłki i zasiłki celowe)	180.517	56.517	124.000
7.	Stypendia i zasiłki szkolne	111.972	22.394	89.578
8.	Dodatki mieszkaniowe	94.191	94.191	-
9.	Dodatki energetyczne	910	-	910
10.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenia społeczne opłacana za świadczeniobiorców pobierających	308.222	-	308.222

	świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłki dla opiekunów			
11.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	54.462	-	54.462
12.	Świadczenie dobry start	456.150	-	456.150
OGÓLEM:		18.202.556	1.004.348	17.198.208

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kierował mieszkańców gminy Kwidzyn do domów pomocy społecznej i ponosił odpłatność za ich pobyt. W 2019 roku był to wydatek w wysokości 991.513 zł. Zadanie finansowane było ze środków własnych gminy.

Również ze środków własnych gminy finansowane były zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Wydatki na realizację zadania stanowiły kwotę 142.845 zł.

Pozostałe środki finansowe w wysokości 1.690.658 zł wydatkowane były na wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń i utrzymanie Ośrodka. Źródłem finansowania wymienionych wydatków były:

- 1) środki własne gminy w wysokości 1.244.089.zł;
- 2) dotacja celowa w wysokości 446.569 zł;

Szczegółowe zestawienie poniesionych wydatków na działalność Ośrodka przedstawia tabela 2.

tabela 2 Wydatki na działalność w zł

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota
1.	Wynagrodzenia osobowe w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.162.280
2.	Składki na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń	199.027
3.	Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń	23.806
4.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	29.608
5.	Wydatki osobowe i wydatki na rzecz osób fizycznych	11.408
6.	Zakup usług zdrowotnych	1.777
7.	Ryczałty pracowników za używanie pojazdów prywatnych do celów służbowych oraz podróże służbowe krajowe	18.621
8.	Szkolenia pracowników	12.126
9.	Oplaty za całoroczne administrowanie sieci informatycznej	27.306
10.	Usługi telekomunikacyjne w tym dostęp do internetu	8.257
11.	Oplaty za energię elektryczną i ciepłą oraz wodę	26.543
12.	Oplaty pocztowe	45.458
13.	Wydatki za wywóz nieczystości mieszanych i segregowanych oraz opłaty za ścieki	7.469
14.	Zakup materiałów i wyposażenia (m.in. materiały biurowe oraz akcesoria i części do komputera, kalkulatory, tonery, drukarka, szafka biurowa, telefon, pojemnik na odpady komunalne, prenumerata, stemple, środki czystości)	46.270

15.	Ubezpieczenie majątkowe	1.299
16.	Koszty postępowań sądowych	548
17.	Usługi pozostałe (licencje na oprogramowanie, szkolenia BHP, przeglądy i konserwacje klimatyzacji, platformy schodowej, sprzętu gaśniczego, kopiarek, naprawy sprzętu)	34.821
18.	Umowy -zlecenie (psycholog/ Inspektor Ochrony Danych	20.982
19.	Wydatki inwestycyjne (system p.poż)	13.052
	Ogółem:	1.690.658

2.1. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania pomocy społecznej w ramach:

- 1) zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym;
- 2) zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zakres realizowanych w 2019 roku zadań własnych o charakterze obowiązkowym obejmował:

- 1) udzielanie schronienia i wyżywienia osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, zasiłków okresowych oraz zasiłków stałych;
- 3) pracę socjalną;
- 4) organizowanie usług opiekuńczych;
- 5) dożywanie dzieci;
- 6) sprawienie pogrzebu;
- 7) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w dps;
- 8) pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowych realizowanych w 2019 roku przez GOPS Kwidzyn należało:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej;
- 2) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki opiekunom prawnym.

Zgodnie z zapisem ustawowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej świadczenia przyznawane były w formie pieniężnej i niepieniężnej.

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie rozpatrzył 578 spraw dotyczących udzielenia pomocy społecznej, których rozstrzygnięcie nastąpiło w formie decyzji administracyjnych. Na dzień 31.12.2019r. Kierownik Ośrodka wydał 1.119 decyzji (w tym 11 decyzji odmownych, 53 decyzje uchylające i 89 decyzji zmieniających) oraz 84 postanowień.

Główne przyczyny odmowy udzielenia wsparcia to: przekroczone kryterium dochodowe i brak przesłanek do udzielenia pomocy.

W 2019 r. pomocą społeczną objętych zostało 366 rodzin. Głównymi przyczynami przyznania pomocy było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Poszczególne powody przyznania pomocy przedstawia tabela 3.

tabela 3. Powody przyznania pomocy

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	255
2.	Sieroctwo	0
3.	Bezdomność	15
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	25 20
5.	Bezrobocie	118
6.	Niepełnosprawność	170
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	215
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i gospodarstwa domowego -ogółem w tym: -rodziny niepełne -rodziny wielodzietne	16 3 0
9.	Przemoc w rodzinie	1
10.	Alkoholizm	39
11.	Narkomania	0
12.	Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6
13.	Zdarzenia losowe	4
14.	Sytuacja kryzysowa	2

W 2019 roku główną formą udzielonej pomocy były zasiłki celowe na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu: żywności, leków i leczenia oraz opału. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód rodziny przekraczał kryterium dochodowe przyznawano specjalne zasiłki celowe głównie w formie dofinansowania do zakupu opału, leków i kosztów leczenia. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe otrzymało 267 rodzin. Z zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego skorzystały 4 rodziny.

Osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego przyznawany był zasiłek okresowy w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W 2019 roku pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymało 76 rodzin.

Pełnoletnim osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, nie posiadającym uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej przyznawano pomoc

w formie zasiłku stałego oraz opłacano za te osoby składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W 2019 roku 119 osobom wypłacono 1.176 świadczeń w formie zasiłku stałego.

W celu objęcia jak największej liczby osób i rodzin pomocą w formie dożywiania, Gmina Kwidzyn przystąpiła w 2019 roku do realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Program „Posiłek w szkole i w domu” ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innego adresata. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował moduł 1 i 2, których celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Ze środków przeznaczonych na realizację Programu udzielana była pomoc w formie posiłku i świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności osobom spełniającym warunki do otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego, które stanowiło kwotę:

- 1) dla osoby samotnej- 701 zł (150%, tj.1.051,50 zł);
- 2) dla osoby w rodzinie- 528 zł na osobę w rodzinie (150%, tj.792 zł).

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie udzielił wsparcia w ramach Programu: 49 dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 144 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 174 osobom samotnym i chorym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w ramach Programu udzielana była w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku.

Środki wydatkowane na posiłki w ramach Programu stanowiły 97% sumy wydatków poniesionych na posiłki w 2019 roku.

Z obserwacji pracowników socjalnych prowadzących pracę w terenie wynika, że na przestrzeni ostatnich lat wzrosła liczba osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy innych osób w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. Są to przeważnie osoby samotne lub osoby, którym rodzina nie może zapewnić opieki. Realizując obowiązek ustawowy GOPS Kwidzyn, udzielał osobom wymagającym pomocy wsparcia w formie usług opiekuńczych świadczonych przez firmę zewnętrzną „Pomocna Dłoń” w Kwidzynie. W 2019 roku zrealizowano 26.789 godzin usług u 43 osób. Koszt 1 godziny świadczonych usług wynosił 17,80 zł.

Starzenie się społeczeństwa, choroby i niepełnosprawność sprawiają, że coraz częściej pomoc w formie usług opiekuńczych nie jest wystarczająca, gdyż osoby wymagają całodobowej opieki. W przypadku, gdy osoby nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, kierowane są w ramach zadań własnym gminy o charakterze obowiązkowym do domu pomocy społecznej. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą mieszkańcy domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu oraz małżonek, zstępni przed wstępnymi. Obowiązek uiszczania opłaty przez małżonka, zstępnych i wstępnych uzależniony jest od wysokości dochodu i kryterium

dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Ustalone przez ustawodawcę zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w dps przez członków rodziny sprawiają, że tylko w nielicznych przypadkach osoby te są ustawowo zobowiązane do ponoszenia opłaty. Obowiązek ten natomiast spoczywa głównie na gminie, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wysokość opłaty ponoszona przez gminę stanowi różnicę między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami ponoszonymi przez mieszkańca domu oraz opłatami ponoszonymi przez małżonka, zstępnymi przed wstępnymi.

W roku sprawozdawczym w 14 domach pomocy społecznej przebywało 33 mieszkańców Gminy Kwidzyn. Wydatki z tytułu opłat za pobyt w domu pomocy społecznej poniesione przez gminę w 2019 roku przedstawia tabela 4.

tabela 4. Roczne wydatki z tytułu opłat za pobyt w dps ponoszone przez Gminę Kwidzyn

Lp.	Liczba osób przebywających w domu pomocy społecznej	Nazwa domu pomocy społecznej	Roczna wysokość opłat
1.	1	Dom Pomocy Społecznej w Kaniem (woj. lubelskie)	32.337,35
2.	1	Dom Pomocy Społecznej w Mielżynie (woj. wielkopolskie)	38.790,35
3.	1	Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich w Przytocku (woj. pomorskie)	35.992,35
4.	1	Dom Pomocy Społecznej „MORS” w Stegnie (woj. pomorskie)	39.100,40
5.	1	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Jordanowie (woj. małopolskie)	30.775,95
6.	1	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego w Bielawkach (woj. pomorskie)	39.077,16
7.	1	Dom Pomocy Społecznej w Gniewie (woj. pomorskie)	41.272,24
8.	9	Dom Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze” w Ryjewie (woj. pomorskie)	276.267,41
9.	12	Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie (woj. pomorskie)	325.103,47
10.	1	Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży (woj. wielkopolskie)	36.082,90
11.	1	Dom Pomocy Społecznej Zakrzewo Kościelne (woj. mazowieckie)	38.676,35
12.	1	Dom Pomocy Społecznej w Radomsku (woj. łódzkie)	13.229,35
13.	1	Dom Pomocy Społecznej w Malborku (woj. pomorskie)	36.932,48
14.	1	Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu (woj. warmińsko - mazurskie)	7.875,20
33			991.512,96

Na dzień 31.12.2019r. na umieszczenie w domu pomocy społecznej oczekują 2 osoby, które otrzymały decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej, lecz ze względu na brak miejsc nie mogły zostać przyjęte. W przypadku 1 osoby prowadzone jest postępowanie o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez wymaganej zgody.

Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały oraz osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie mają możliwości zamieszkania otrzymywały wsparcie w formie schronienia w placówkach Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego w Gdyni, gdzie zapewnione miały wyżywienie oraz niezbędną odzież odpowiednią do pory roku. Ryczałtowa cena jednostkowa za jedno świadczenie, tj. dobę pobytu wynosiła 34 zł brutto. Osobom niepełnosprawnym, chorych przewlekle zapewniono wsparcie w schroniskach Stowarzyszenia na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie. Ryczałtowa cena jednostkowa za jedno świadczenie wynosiła 50 zł brutto. W 2019 roku zrealizowano 2.141 świadczeń w formie schronienia dla 11 osób bezdomnych z terenu Gminy Kwidzyn.

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 31 decyzji potwierdzających prawo do bezpłatnych usług zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych dla osób innych niż ubezpieczeni. Wydatki związane z wydaniem decyzji przyznającej to prawo wyniosły 466 zł.

Szczegółowe zestawienie wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przedstawia tabela 5.

tabela 5. Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej w zł

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota
1.	Specjalne zasiłki celowe	33.766
2.	Zasiłki celowe (w tym zdarzenia losowe)	215.494
3.	Sprawienie pogrzebu	0
4.	Pomoc rzeczowa (węgiel i drewno)	17.100
5.	Zasiłki okresowe	92.425
6.	Zasiłki stałe	618.136
8.	Posiłki	2.604
10.	Schronienia	85.438
11.	Usługi opiekuńcze	476.844
12.	Wynagrodzenie dla opiekuna	2.400
	Ogółem:	1.544.207

2.2. Wypłata świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Prowadzenie postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz wydawanie w tych sprawach decyzji realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 2009 roku.

Od stycznia 2017r. GOPS w Kwidzynie realizuje zadanie związane z prowadzeniem postępowań w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Ustalanie uprawnień do świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów w 2019r. dokonywano na podstawie wniosków składanych przez osoby uprawnione.

W roku sprawozdawczym. do GOPS Kwidzyn wpłynęło 943 wniosków, których podział przedstawia tabela 6.

tabela 6. Wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów i jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	605
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	118
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	134
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	22
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	24
6.	Świadczenie rodzicielskie	40
7.	Zasiłki dla opiekunów	0
8.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	0

W 2019 r. ze wsparcia w formie świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów skorzystało 888 rodzin.

Osoby ubiegające się o świadczenia wraz z wnioskiem składały wymagane przepisami prawa dokumenty, w tym potwierdzające uzyskane dochody. Ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych mogły skorzystać rodziny, których dochód na osobę nie przekraczał 674 zł. W przypadku, gdy w składzie rodziny było

niepełnosprawne dziecko kwota dochodu uprawniającego do świadczeń była wyższa i wynosiła 764 zł. Podwyższone kryterium dochodowe dotyczyło również wnioskodawców ubiegających się o specjalny zasiłek opiekuńczy. Dochód osób ubiegających się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka nie mógł przekroczyć 1922 zł na osobę. Pozostałe świadczenia, tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i świadczenie rodzicielskie, przyznawane były bez względu na dochód.

W roku sprawozdawczym w sprawach świadczeń rodzinnych wydano 163 postanowienia i 1183 decyzji administracyjnych, tj.:

- 858 decyzji przyznających;
- 60 decyzji odmownych;
- 105 decyzji zmieniających (w tym 54 decyzje zmieniające, od 1 stycznia 2020r., wysokość świadczenia pielęgnacyjnego);
- 140 decyzji uchylających;
- 13 decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych;
- 1 decyzję w sprawie umorzenia wszczętego postępowania;
- 6 decyzji pozostawiających wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych bez rozpatrzenia.

Ponadto wydano 2 decyzje w sprawie zasiłków dla opiekunów.

Od wydanych 2 decyzji wnioskodawcy wnieśli odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku. Decyzją organu II jedna zaskarżona decyzja została uchylona w całości i sprawę przekazano do ponownego rozpatrzenia, natomiast druga zaskarżona decyzja została utrzymana w mocy

Zgodnie z wydanymi decyzjami środki finansowe na realizację świadczeń wyniosły 4 303 161 zł. Szczegółowe rozliczenie wydatków przedstawia tabela 7.

tabela 7. Wydatki na świadczenia

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki zgodnie z decyzjami
1.	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	1 078 744
1.1.	do ukończenia 5 roku życia	276 600
1.2.	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	720 829
1.3.	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia	80 970
1.4.	powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia	345
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	529 347
2.1.	urodzenia dziecka	53 861
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	52 001
2.3	samotnego wychowywania dziecka w przypadku :	60 774
2.3.1.	gdy drugi z rodziców dziecka nie żyje	41 701
2.3.2.	gdy ojciec dziecka jest nieznan	19 073

2.4.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	68 378
2.4.1.	do 5 roku życia	11 346
2.4.2.	powyżej 5 roku życia	57 032
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	49 515
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	76 624
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	5 447
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	71 177
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	168 194
3.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego, do których prawo zostało ustalone przez wojewodę na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wypłacane metodą „zł za zł”	4 767
4.	Zasiłki pielęgnacyjne dla osób:	945 427
4.1.	poniżej 16 roku życia, legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności	186 230
4.2.	legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	416 807
4.3.	które ukończyły 75 lat	9 841
4.4.	legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	332 549
5.	Świadczenie pielęgnacyjne wypłacone w związku z koniecznością opieki nad:	1 113 061
5.1.	dzieckiem	1 058 278
5.2.	rodzeństwem i rodzicami	54 783
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	115 580
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	112 000
8.	Świadczenie rodzicielskie	407 471
9.	Razem (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7+ 8)	4 306 397
10.	Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne oraz odsetki ustawowe za opóźnienie za lata ubiegłe i rok 2019, potrącone z bieżąco wypłacanych świadczeń	3 236
11.	Wypłacone świadczenia rodzinne razem (9 – 10)	4 303 161

Z wypłaconych świadczeń rodzinnych potrącono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za lata ubiegłe w wysokości 1 023 zł i za rok 2019 w wysokości 2 213 zł, łącznie 3 236 zł.

Oprócz nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych potrąconych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie z bieżąco wypłacanych świadczeń rodzinnych, wpłacono na rachunek bankowy GOPS świadczenia nienależnie pobrane za lata ubiegłe w wysokości 1 812 zł i świadczenia nienależnie pobrane za 2019 rok w wysokości 2 621 zł, łącznie 4 433 zł.

Kwota 2 621 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za rok 2019 wpłacone na rachunek bankowy GOPS) pomniejszyły wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych, natomiast

kwota 1 026 zł (nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za lata ubiegłe potrącone wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie z bieżąco wypłacanych świadczeń oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od nienależnie pobranych świadczeń za rok 2019 potrącone z bieżących świadczeń) została odprowadzona do budżetu państwa.

W 2019r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej wysokości 7 543 zł oraz pobrano odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości 378 zł.

Po rozliczeniu nienależnie pobranych świadczeń faktyczne wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych w 2019 roku wyniosły 4 301 566 zł.

Na wypłatę zasiłków dla opiekunów w 2019r. wydatkowano kwotę 41 375 zł.

W 2019r. odzyskano nienależnie pobrane zasiłki dla opiekuna w wysokości 1 200 zł.

Za 49 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, 17 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 4 osoby uprawnione do zasiłku dla opiekuna opłacana była składka na ubezpieczenie społeczne oraz za 32 osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, 10 osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego i 3 osoby uprawnione do zasiłku dla opiekuna opłacana była składka na ubezpieczenie zdrowotne. Łączny koszt ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego w 2019r. wyniósł 308 223 zł.

2.3. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów poprzez prowadzenie postępowania w sprawach:

- 1) przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dochodzenia zwrotu należności alimentacyjnych od dłużników alimentacyjnych w trybie postępowania sądowego;
- 2) podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2019 r. prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano na wniosek osoby uprawnionej bądź jej przedstawiciela ustawowego na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy przyjmowane były od 1 sierpnia, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja prowadzona przez organ egzekucyjny - komornika sądowego okazała się bezskuteczna oraz jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł, a od października 2019 r. 800 zł. Wiek osoby uprawnionej nie mógł przekroczyć 18 lat, chyba, że uczyła się w szkole lub w szkole wyższej i nie ukończyła 25 lat.

Świadczenia przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na dziecko.

W roku sprawozdawczym 2019 złożonych zostało 102 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego po rozpatrzeniu, których 116 dzieci uzyskało prawo do ww. świadczenia.

W okresie świadczeniowym wydanych zostało 127 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- 88 decyzji przyznających,
- 9 decyzje odmowne,
- 14 decyzji uchylających,
- 3 decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 12 decyzji zmieniających,
- 1 decyzję umarzającą.

Ponadto w roku 2019 wydano 56 postanowień w ramach prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dłużników alimentacyjnych.

W 2019 r. na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano kwotę 522 524,77 zł stanowiącą z dotacją celową z budżetu państwa.

W roku sprawozdawczym odzyskano kwotę nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wysokości 499,44 zł oraz odsetki w kwocie 27,71 zł, z czego kwota 227,15 zł (w tym odsetki 27,71 zł) podlegała zwrotowi do budżetu państwa.

W związku z przyznaniem osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy, w 2019 r. wystąpiono do komorników sądowych z 88 wnioskami o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego w trybie postępowania sądowego, dołączając ostateczną decyzję organu o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w celu doprowadzenia do zaspokojenia całości należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

W 2019 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło 49 wniosków od innych organów właściwych, wypłacających świadczenia z funduszu alimentacyjnego o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

W związku z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych na skutek przyznania osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz otrzymania wniosków od innych organów właściwych wierzyciela o podjęcie ww. działań ustalono, że największą liczbę dłużników alimentacyjnych w gminie odnotowano w I kwartale 2019 r., która wynosiła 65 osób, natomiast średnia miesięczna liczba dłużników w gminie w 2019 roku wyniosła 48 osób.

W ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzano wywiady alimentacyjne z dłużnikami alimentacyjnymi w celu ustalenia ich

sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niepełności na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbierano od dłużników alimentacyjnych oświadczenia majątkowe.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny ze względu na brak zatrudnienia nie mógł się wywiązać ze swoich zobowiązań alimentacyjnych zobowiązywano go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna albo, jako poszukująca pracy. Takie zobowiązanie nałożono na 3 dłużników alimentacyjnych. Ponadto informowano właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Powyższe działania podjęto w stosunku do 8 osób.

W przypadku, gdy sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, nie podejmowano działań zmierzających do aktywizacji zawodowej.

W ramach prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w 2019 r. przekazano do komorników sądowych 32 informacje pochodzące z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych mających wpływ na skuteczność egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

Inne podjęte działania wobec dłużników alimentacyjnych zostały określone w tabeli 8.

tabela 8. Rodzaje podejmowanych działań

Lp.	Rodzaj podejmowanego działania	Liczba podjętych działań
1.	Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w szczególności w związku z uniemożliwieniem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego bądź odmową złożenia oświadczenia majątkowego	25
2.	Wydanie decyzji administracyjnej o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się przez dłużnika alimentacyjnego z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów	22
3.	Wystąpienie z wnioskiem do prokuratury o ściganie za przestępstwo dłużnika alimentacyjnego określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego	18
4.	Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3
5.	Złożenie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
6.	Przekazanie informacji gospodarczej do Biur Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.	80
	RAZEM (1+2+3+4+5+6)	149

Efektem podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych było zwiększenie skuteczności egzekucji sądowych.

Działania, które doprowadzały do wzrostu ściągalności należności alimentacyjnych przedstawia tabela 9.

tabela 9. Działania, które doprowadziły do wzrostu ściągalności należności alimentacyjnych

LP.	Wyszczególnienie
1.	Przekazanie komornikom sądowym informacji o dłużnikach alimentacyjnych pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych
2.	Zobowiązanie dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotni albo poszukujący pracy
3.	Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych
4.	Wszczęcie postępowań dotyczących uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych
5.	Wydanie decyzji administracyjnych o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się przez dłużnika alimentacyjnego z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów
6.	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo dłużnika alimentacyjnego określone w art. 209 §1 Kodeksu karnego
7.	Przekazanie informacji gospodarczej do Biur Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Spośród wszystkich podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych znaczącą rolę w egzekwowaniu alimentów odegrało w szczególności przekazywanie informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, dotyczących zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Przekazanie komornikom sądowym informacji o dłużnikach alimentacyjnych pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych oraz wydanie decyzji administracyjnych o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych przez okres ostatnich 6 miesięcy, licząc od dnia wszczęcia z urzędu postępowania, w związku z niewywiązywaniem się przez dłużnika alimentacyjnego

z obowiązku alimentacyjnego, w każdym miesiącu w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

W wyniku podjęcia działań wobec dłużników alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie i komorników sądowych w 2019 r. udało się wyegzekwować od dłużników alimentacyjnych należności w łącznej wysokości 247 542,98 zł z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wraz z naliczonymi odsetkami za opóźnienie oraz z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższy stan wyegzekwowanych kwot alimentów od dłużników alimentacyjnych w 2019 r. odnotowano wzrost ściągłości alimentów, w stosunku do roku ubiegłego, o kwotę 57 070,76 zł.

Szczegółowe zestawienie wyegzekwowanych kwot alimentów od dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela 10.

tabela 10. Wyegzekwowane kwoty alimentów od dłużników

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota alimentów
1.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z tego:	238 435,65 zł
1.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	182 152,49 zł
1.1.1	odsetki ustawowe za opóźnienie	97 727,80 zł
1.2.	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn	56 283,16 zł
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, z tego:	9 107,33 zł
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa (50%)	4 553,67 zł
2.2.	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn (50%)	4 553,66 zł
3.	Łączna kwota wpłat alimentów (1+2), z tego:	247 542,98 zł
3.1	- przekazane na dochody budżetu państwa (1.1+2.1)	186 706,16 zł
3.2	- przekazane na dochody własne Gminy Kwidzyn (1.2+2.2)	60 836,82 zł

2.4. Wydatki na dodatki mieszkaniowe

Zgodnie z zapisem ustawowym o dodatek mieszkaniowy mogły ubiegać się osoby samodzielnie zajmujące lokal albo wspólnie z małżonkiem i innymi osobami stale z nimi zamieszkującymi i gospodarującymi, które swoje prawa do zamieszkiwania w lokalu wywodzą z prawa tych osób na podstawie posiadanego przez nich tytułu prawnego, tj. w szczególności najemcom, podnajemcom lokali mieszkalnych, właścicielom lokali mieszkalnych oraz innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkanego.

Przy ustalaniu uprawnień do dodatku mieszkaniowego brano pod uwagę średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, który nie mógł przekroczyć w gospodarstwie jednoosobowym 1 925,00 zł, tj. 175% kwoty najniższej emerytury (1.100 zł), obowiązującej w dniu złożenia wniosku i 1 375,00 zł, tj. 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Poza wymienionym kryterium dochodowym, osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy musiała spełniać kryterium powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, co oznacza, że dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajdował się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie mogła przekraczać powierzchni określonej w przepisach ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która dla 1 osoby wynosi 35 m², a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej osoby zwiększano normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Ponadto, dodatek mieszkaniowy przysługiwał, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekraczała normatywnej powierzchni o więcej niż: 30% albo 50%, pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekraczał 60%.

Normatywna powierzchnia mogła ulec zwiększeniu o dodatkowe 15 m², w przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym zamieszkiwała osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W przypadku, gdy lokal mieszkalny nie był wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, wówczas osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przysługiwał ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.

W 2019 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęły 77 wnioski o ustalenie prawa do dodatku mieszkaniowego, po rozpatrzeniu których wydano 76 decyzji przyznających świadczenie, 5 decyzji odmownych świadczenie oraz 2 decyzje wstrzymujące w związku z nieopłacaniem na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny. 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia.

Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, świadczenie przyznawane było na okres 6 miesięcy.

Główną przyczyną odmowy przyznania świadczenia było przekroczenie normatywnej powierzchni użytkowej lokalu lub zbyt wysoki dochód w stosunku do ponoszonych wydatków na lokal mieszkalny, gdyż zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy, tj. świadczeniami okresowymi ponoszonymi przez gospodarstwo

domowe, w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, przypadającymi na jego normatywną powierzchnię użytkową, a kwotą stanowiącą wydatki na mieszkanie poniesione przez wnioskodawcę ze średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego.

W 2019 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe 47 rodzinom na łączną kwotę 94 191 zł ze środków własnych gminy Kwidzyn.

Szczegółowe zestawienie wypłaconych kwot dla poszczególnych zarządców budynków za 2019 r. przedstawia tabela 11.

tabela 11. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Zarządcy budynków	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Urząd Gminy Kwidzyn	49 527 zł
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim	8 301 zł
ZUM Sp. Z o.o. w Kwidzynie	24 457 zł
Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych dla wnioskodawców	11 906 zł
Suma	94 191 zł

2.5. Wydatki na zryczałtowane dodatki energetyczne

Zasady ustalania uprawnień do zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa - Prawo energetyczne, która od 1 stycznia 2014 roku ustanowiła ten rodzaj świadczenia.

O dodatek energetyczny mogły ubiegać się osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz, które były stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwały w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny ustalany był na czas przyznania dodatku mieszkaniowego.

W 2019 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło 7 wniosków o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego, po rozpatrzeniu, których do dnia 31.12.2019 r. wydano 8 decyzji administracyjnych przyznających świadczenie oraz 4 decyzję zmieniającą w związku ze zmianą wysokości dodatku energetycznego.

W okresie sprawozdawczym wypłacono dodatki energetyczne 7 rodzinom na łączną kwotę 910 zł. Środki na realizację świadczeń pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

2.6. Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne

Ustalanie uprawnień do pomocy materialnej o charakterze socjalnym realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie od 1 kwietnia 2009 r. W ramach tego zadania udzielana jest pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Ogólne zasady ustalania prawa do świadczeń reguluje ustawa o systemie oświaty, natomiast szczegółowe zasady określa Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla

uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn przyjęty Uchwałą Nr LI/357/18 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 8 sierpnia 2018 r.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznawane były w 2019 roku na wniosek rodziców.

W 2019 r. o stypendium szkolne mogli ubiegać się uczniowie do 24 roku życia znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występowało: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie mogła być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej .

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne kwota ta nie mogła przekroczyć 528 zł. Ponadto warunkiem przyznania stypendium było zamieszkiwanie na terenie gminy Kwidzyn. Miesięczna kwota stypendium szkolnego uzależniona była od wysokości zasiłku rodzinnego przysługującego na dziecko w przedziale wiekowym powyżej 5 roku życia do 18 lat, który wynosił 124 zł.

Miesięczne kwoty stypendium szkolnego przedstawia tabela 12.

tabela 12. Kwoty stypendium szkolnego

Lp.	Średni dochód miesięczny na osobę w rodzinie (kryterium dochodowe- 528 zł)	Miesięczna kwota stypendium szkolnego (zasiłek rodzinny -124 zł)
1.	do 40% kryterium dochodowego do 211,20 zł	110% kwoty zasiłku rodzinnego 136,00 zł
2.	powyżej 40% do 70% kryterium dochodowego od 211,21 zł do 369,60 zł	95% kwoty zasiłku rodzinnego 118,00 zł
3.	powyżej 70% do 100% kryterium dochodowego od 369,61 zł do 528,00 zł	85% kwoty zasiłku rodzinnego 105,00 zł

W okresie od stycznia do czerwca 2019 r. wypłacano stypendia szkolne przyznane na podstawie decyzji wydanych w 2018 r. na rok szkolny 2018/2019 dla uczniów 88 szkół podstawowych, 12 uczniów gimnazjum oraz 22 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przeznaczono w szczególności na podręczniki szkolne i pomoce naukowe, stroje gimnastyczne, obuwie sportowe, a także na dofinansowanie dojazdów do szkół i wycieczki szkolne.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania pomocy materialnej dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kwidzyn wnioski o przyznanie stypendium szkolnego na rok szkolny 2019/2020 przyjmowane były we wrześniu 2019 roku. W okresie tym przyjęto 122 wnioski. Po rozpatrzeniu wszystkich wniosków wydano 97 decyzji przyznających dla: 57 uczniów szkół podstawowych i 40 uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 25 decyzji odmownych ze względu na przekroczone kryterium dochodowe.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. na stypendia szkolne wydatkowano kwotę 108 872 zł. Środki na wypłatę świadczeń pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa w kwocie 89 578 zł i z dochodów własnych Gminy Kwidzyn w kwocie 19 294 zł.

Drugą formą pomocy materialnej o charakterze socjalnym był zasiłek szkolny przyznawany uczniom zamieszkującym na terenie gminy Kwidzyn, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności śmierci rodziców, jednego z rodziców lub prawnych opiekunów, klęski żywiołowej, wydatków związanych z długotrwałą chorobą ucznia. Zasiłek szkolny przyznawany był w formie pieniężnej na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Zasiłek przyznawany był bez względu na dochód. W 2019 roku wpłynęło 5 wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego, wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Wypłacono rodzinom świadczenia w łącznej wysokości 3 100 zł. Źródłem finansowania zasiłków szkolnych były dochody własne Gminy Kwidzyn.

Szczegółowe zestawienie wypłaconych stypendiów oraz zasiłków szkolnych przedstawia tabela 13.

tabela 13. Zestawienie wypłaconych stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych – losowych dla uczniów w okresie styczeń – grudnia 2019 r.

Lp	Wyszczególnienie	Kwota stypendium 105 zł		Kwota stypendium 118zł		Kwota stypendium 136 zł		OGÓŁEM	
		liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota	liczba uczniów	kwota
1	szkoły podstawowe	68	32 379	54	28 317	23	11 857	145	72 553
2	gimnazja	6	3 780	5	2 555	1	816	12	7 151
3	szkoły ponadpodstawowa	31	13 651	26	13 196	5	2 321	62	29 168
4	Zasiłek szkolny	x	x	x	x	x	x	5	3 100
	RAZEM poz.1-4	105	49 810	85	44 068	29	14 994	224	111 972

2.7. Wydatki na świadczenie wychowawcze

Uprawnienia do świadczenia wychowawczego (Program 500+) ustalane są w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

Zgodnie z przedmiotową ustawą świadczenie wychowawcze przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka albo dyrektorowi domu pomocy społecznej na częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W roku sprawozdawczym prawo do świadczenia wychowawczego ustalano na okres od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r. oraz od 1 lipca 2019 r. do 31 maja 2021 r.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca.

Ze wsparcia w ramach „Programu 500+” mogli skorzystać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Do lipca 2019 r. każda rodzina z minimum dwojgiem niepełnoletnich dzieci mogła otrzymać 500 zł na drugie i każde kolejne dziecko. Rodziny z przeciętnym miesięcznym dochodem poniżej 800 zł netto na osobę mogły otrzymać wsparcie również na pierwsze dziecko. Dla rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne kryterium dochodowe było wyższe i wynosiło 1200 zł netto.

W wyniku nowelizacji ustawy od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługiwało każdemu dziecku bez względu na sytuację dochodową rodziny.

Zgodnie z zapisem ustawowym świadczenie wychowawcze nie było wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń m.in. z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi były finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2019r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie wpłynęło **1689** wniosków (tabela 14) o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego:

- 591 złożono w formie papierowej,
- 1098 złożono w formie elektronicznej.

tabela 14. Wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1.	Liczba złożonych wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego do organu właściwego , w tym:	1689
1.1.	- o przyznanie świadczeń, w tym:	1668
1.1.1.	- na pierwsze dziecko i kolejne dzieci	57
1.1.2.	- na drugie dziecko i kolejne dzieci	47
1.2.	- przekazanych według właściwości do wojewody	66
1.3.	- przekazanych według właściwości do innych jednostek	113
1.4.	- pozostawionych bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia dokumentów w ustawowo wyznaczonym terminie	2

1.5.	- liczba wniosków dotyczących świadczenia wychowawczego złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego	1098
1.6.	- liczba wniosków przekazanych do realizacji przez inne organy	17

W 2019 r, w sprawach o świadczenia wychowawcze wydano łącznie 236 decyzji (tabela 15).

Od dnia 1 lipca 2019 r. przyznanie przez organ właściwy świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji. Zgodnie z zapisem ustawowym decyzje administracyjne wydaje się w przypadku odmowy przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenia lub zmiany prawa do świadczenia wychowawczego oraz rozstrzygnięcia w sprawie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego

Tabela 15. Decyzje i informacje w sprawach świadczenia rodzinnego

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1.	Liczba wydanych decyzji w sprawach o świadczenie wychowawcze, w tym	236
1.1.	- przyznające	91
1.2.	- uchylające	61
1.3.	- odmowne	20
1.4.	- o nienależnie pobranych świadczeniach	10
1.5.	- zmieniające	12
1.6.	- pozostawiających wnioski bez rozpatrzenia	2
1.7.	- w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń	0
1.8.	- w sprawie umorzenia postępowania	40
2.	Liczba wydanych informacji w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego	1356

Od wydanych decyzji wnioskodawcy nie wnieśli odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku.

W okresie świadczeniowym 2018/2019 z prawa do świadczenia wychowawczego skorzystało 919 rodzin, a w okresie 2019/2021 - 1295 rodzin (stan na 31.12.2019 r.). W 2019 r. wypłacono 21 299 świadczeń (w tym 524 w ramach koordynacji świadczeń) dla średnio miesięcznie 2018 dzieci z terenu Gminy Kwidzyn.

W sytuacji, gdy członek rodziny lub rodzic dziecka osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze przebywał poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie przekazał 66 wniosków wraz z dokumentacją do Wojewody Pomorskiego Wydział Koordynacji Świadczeń w Gdańsku w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego.

Przyznające decyzje administracyjne i informacje wydane przez Wojewodę Pomorskiego były realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie.

Łączna kwota poniesionych z budżetu państwa wydatków na świadczenia wychowawcze (bez środków na koszty obsługi) w 2019 r. wyniosła 10 586 660 zł.

W 2019 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w łącznej wysokości 12 116 zł oraz pobrano odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w wysokości 291 zł. Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych na dzień 31.12.2019 r. wynosił 4 000 zł.

Zarówno wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzenia oraz pozostałe koszty związane z obsługą programu w wysokości 105 204 zł pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa.

2.8 Rządowy program „Dobry start”

Od 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizuje nowe zadanie związane z Programem „Dobry start” w ramach którego przyznawane były raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

Świadczenie dobry start przysługiwało rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się bez względu na wysokość dochodu. Świadczenie przysługiwało do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia. W przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności świadczenie przysługiwało do ukończenia 24 roku życia. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następowało na wniosek osoby uprawnionej. W okresie od lipca do listopada 2019r. wpłynęło do GOPS Kwidzyn 1.131 wniosków, z czego 62 przekazano do gminy właściwej miejscowo, natomiast 13 pozostawiono bez rozpatrzenia. Wnioski były składane w formie papierowej i elektronicznej. Za pomocą systemu teleinformatycznego złożonych zostało 717 wniosków.

W 2019 roku przyznano i wypłacono 1.521 świadczeń na kwotę 456.150 zł. Szczegółowe rozliczenie z wydatkowanych środków przedstawia tabela 16.

tabela 16. Wydatki na wypłatę świadczenia dobry start

Lp.	Rodzaj placówki	Liczba dzieci	Kwota świadczeń
1.	szkoła podstawowa	1.021	306.150
2.	szkoła ponadpodstawowa	345	103.500
3.	dotychczasowe gimnazjum lub dotychczasowa szkoła ponadgimnazjalna	136	40.800
4.	szkoła artystyczna, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub	5	1500

	nauki		
5.	specjalny ośrodek wychowawczy	12	3600
6.	ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy	2	600
	Ogółem:	1.521	456.150

Wydatki na wypłatę świadczenia dobry start finansowane były z dotacji celowej budżetu państwa, która zabezpieczyła również wydatki na obsługę Programu. W 2019r. wydatki na obsługę świadczenia dobry start wyniosły 14.835 zł i przeznaczone zostały na: wypłatę dodatków specjalnych dla pracowników obsługujących Program oraz składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, a także na zakup licencji na oprogramowanie, artykułów biurowych i druków.

3. Zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy terytorialne obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który na szczeblu gminnym polega m.in. na:

- 1) opracowaniu i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnieniu osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzeniu zespołów interdyscyplinarnych.

Uchwałą Nr IV/15/18 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 21 grudnia 2018r. przyjęty został do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019- 2021.

Celem Programu było stworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Kwidzyn, obejmującego następujące obszary działania:

- 1) profilaktykę i edukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) wsparcie dla osób doznających przemocy oraz oddziaływania ukierunkowane na sprawców przemocy,
- 3) usprawnienie działającego systemu wsparcia dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie.

W ramach Programu wyznaczone zostały 3 cele strategiczne:

- 1) podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin z problemem przemocy,

- 3) profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodziny z problemem przemocy, w celu budowania spójnego systemu pomagania.

W ramach celu pierwszego GOPS w Kwidzynie realizował następujące zadania:

- 1) umieszczał na tablicach ogłoszeniowych informacje o instytucjach udzielających wsparcia dla osób doświadczających przemocy i podejrzanych o stosowanie przemocy;
- 2) obejmował pracą socjalną rodziny dotknięte problemem przemocy.

Realizacja celu drugiego związana była głównie z działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” .

W Gminie Kwidzynie działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany Zarządzeniem Nr 84/11 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 20 lipca 2011r. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie. Wśród członków Zespołu jest 2 pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS Kwidzyn pełniących funkcje przewodniczącego i sekretarza.

Zadaniem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2019 roku odbyło się 22 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powoływał grupy robocze. Do składu każdej grupy powoływany był pracownik socjalny z wyznaczonego rejonu działania.

Do zadań grupy roboczej należało:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Podstawą podjęcia działań przez grupy robocze było wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie przez przedstawiciela odpowiedniej służby formularza A przedmiotowej Karty w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku

zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W roku 2019r. do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 26 formularzy „Niebieskie Karty- A”, z tego 7 zostało założonych przez pracowników GOPS Kwidzyn.

Do rozwiązywania problemów związanych z podejrzeniem występowania przemocy powołanych zostało 23 grupy robocze, które łącznie z grupami powołanymi w 2018r. odbyły 122 posiedzenia.

W roku 2019r. prowadzonych było 29 procedur „Niebieskie Karty”.

W związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” złożono 2 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie oraz w przypadku jednej osoby wystąpiono do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskiem o leczenie odwykowe.

W ramach działań związanych z realizacją procedury „Niebieskie Karty” pracownicy socjalni wspierali ofiary przemocy w działaniach związanych z podjęciem procedur prawnych przeciwko sprawcy przemocy. Ponadto zabezpieczali potrzeby socjalne rodzin z problemem przemocy. W GOPS Kwidzyn pełnił dyżury psycholog, który zapewniał stałą, specjalistyczną pomoc psychologiczną, m.in. dla osób z rodzin, w których występowało podejrzenie przemocy w rodzinie. Na bieżąco udzielano informacji o możliwościach działań w sytuacji przemocy i miejscach pomocy.

W ramach celu trzeciego GOPS Kwidzyn sporządzał informacje i sprawozdania dotyczące zjawiska przemocy na terenie Gminy Kwidzyn. Ponadto pracownicy socjalni uczestniczyli w pięciu szkoleniach merytorycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek realizacji określonych zadań własnych, do których należą:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Uchwałą Nr XXXIII/219/16 Rady Gminy Kwidzyn z dnia 20 grudnia 2016r. przyjęto do realizacji opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie - GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KWIDZYN NA LATA 2017-2019.

Głównym celem Programu był rozwój i doskonalenie interdyscyplinarnego systemu wsparcia rodzin wychowujących małoletnie dzieci, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w celu podniesienia ich kompetencji wychowawczych i przywrócenia zdolności do prawidłowego wypełniania ról rodzicielskich. Adresatami Programu były rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Gminy Kwidzyn, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Realizując założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie w 2019r. zatrudnił asystenta rodziny, który prowadził pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W roku sprawozdawczym wydatki związane z zatrudnieniem asystenta wynosiły 44.985 zł i przeznaczone zostały na:

1) wynagrodzenie osobowe-	32.529 zł;
2) dodatkowe wynagrodzenie roczne-	2.295 zł;
3) składki na ubezpieczenie społeczne-	6.003 zł;
4) składkę na Fundusz Pracy-	842 zł;
5) ryczałt na dojazdy w teren-	2.621 zł;
6) szkolenia-	695 zł.

Źródłem finansowania wydatków były:

1) środki własne-	31.903 zł;
2) środki z rezerwy celowej z budżetu państwa-	13.082 zł;

Środki finansowe z rezerwy celowej w wysokości 13.082 zł stanowiły dofinansowanie Gminy Kwidzyn na wynagrodzenie asystenta rodziny w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2019”.

W roku sprawozdawczym wsparciem asystenta rodziny objętych było 13 rodzin, natomiast w przypadku 2 rodzin prowadzony był monitoring. Z 6 rodzinami zakończono pracę w tym: z 3 rodzinami w związku z osiągnięciem celów zawartych w planie pracy, z 1 rodziną

ze względu na brak efektów pracy, natomiast w przypadku 2 rodzin w związku z zaprzestaniem współpracy przez rodzinę.

Praca asystenta odbywała się za zgodą rodzin i koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

W okresie sprawozdawczym asystent rodziny uczestniczył w szkoleniach nt.:

1. „Asystent rodziny-kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodycznym”,
2. „Bezpieczeństwo i samoobrona w pracy pracownika socjalnego”,
3. „Prawo przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
4. „Praca z dzieckiem z rodziny wieloproblemowej. Diagnoza rodziny”.

Dodatkowym wsparciem w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych było specjalistyczne poradnictwo dla mieszkańców Gminy Kwidzyn w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kwidzynie, Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Kwidzynie.

W 2019 roku GOPS Kwidzyn nadal zapewniał wsparcie w formie usług psychologicznych. Udzielonych zostało 65 porad dla 24 rodzin z terenu Gminy Kwidzyn.

W ramach monitoringu sytuacji dziecka pracownicy socjalni przy współpracy z Policją, kuratorami zawodowymi i społecznymi, przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, członkami Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także innymi instytucjami odpowiedzialnymi za wspieranie rodziny, prowadzili obserwacje sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, a także rodzin o których powzięto informację, że przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się m.in. na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu oraz udzielaniu pomocy mającej na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny. Ponadto pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej, podejmowali kroki w celu wzmocnienia funkcji rodziny głównie opiekuńczo-wychowawczej, ekonomicznej czy socjalizacyjnej.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny i stwierdzeniu, że występujące w rodzinie trudności opiekuńczo – wychowawcze stanowią zagrożenie umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej wniosował w 5 przypadkach do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwidzynie o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

W ramach zadań administracji publicznej w zakresie systemu pieczy zastępczej w 2019 r. Gmina Kwidzyn ponosiła wydatki na opiekę i wychowanie 23 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W 2019r. wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej poniesione przez Gminę Kwidzyn wyniosły 142.845,21 zł, z czego:

- 1) 25.352,98 zł - wydatki w rodzinnym domu dziecka (2 dzieci);
- 2) 34.556,36 zł- wydatki w niezawodowej rodzinie zastępczej spokrewnionej (11 dzieci);
- 3) 55.996,91 zł - wydatki w placówce opiekuńczo-wychowawczej (5 dzieci);
- 4) 26.938,96 zł- wydatki w rodzinie zastępczej niezawodowej (5 dzieci).

W roku sprawozdawczym 4 dzieci umieszczonych zostało w pieczy zastępczej: 1 dziecko w spokrewnionej rodzinie zastępczej, 1 dziecko w niezawodowej rodzinie zastępczej i 2 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, natomiast pieczę zastępczą opuściło 1 dziecko, które zostało umieszczone w rodzinie proadopcyjnej.

Na dzień 31.12.2019r. w pieczy zastępczej przebywało 22 dzieci. W przypadku 4 dzieci odpłatność ponoszona przez gminę stanowiła 10%, za 3 dzieci udział procentowy gminy wynosił 30%, natomiast za pozostałe 15 dzieci odpłatność stanowiła 50%.

W kolejnych latach udział procentowy Gminy w wydatkach na opiekę i wychowanie dzieci będzie nadal wzrastał, gdyż zgodnie z zapisem ustawowym w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej wynosi 30% wydatków, natomiast w trzecim i następnych latach pobytu 50%.

5. Pozostała działalność

W roku sprawozdawczym 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie kontynuował współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta i gminy Kwidzyn oraz stowarzyszeniami i fundacjami.

W ramach współpracy pracownicy socjalni sporządzili 88 wywiadów środowiskowych, 21 opinii dla innych instytucji, w 1 przypadku wystąpiono do Sądu Rejonowego w Kwidzynie o wgląd w sytuację rodziny z terenu Gminy Kwidzyn. W 1 przypadku złożono wniosek do GKRPA o leczenie odwykowe.

Udzielono 114 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych głównie z Policji i Prokuratury.

W roku 2019 roku wystawiono klientom GOPS Kwidzyn 14 zaświadczeń potwierdzających trudną sytuację rodzin lub umożliwiających ubieganie się o pomoc w innych instytucjach.

W ramach wieloletniej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Kwidzynie pozyskano 7 miejsc na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku w terminie od 24.06 do 5.07.2019r. Udział dzieci w koloniach był wolny od obowiązku wnoszenia przez rodziców jakichkolwiek opłat za uczestnictwo. Kolonie przeznaczone były dla dzieci z terenów wiejskich, pochodzących z rodzin o niskich dochodach

Pracownicy Ośrodka przeprowadzili nabór dzieci na kolonię, przygotowali niezbędną dokumentację.

W 2019.r wydano 36 nowych skierowań dla 101 osób do otrzymywania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W oparciu o umowę zawartą w dniu 26.09.2018r. z Pomorskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Gdańsku dotyczącą zasad współpracy przy realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014- 2020 Podprogram 2018 w 2019 roku 350 osób ze 131 rodzin objętych było pomocą w ramach ww. Programu.

W celu objęcia wsparciem w formie dożywiania jak największej liczby dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kwidzyn, GOPS Kwidzyn sporządzał dla placówek oświatowych opinie o potrzebach lokalnej społeczności w zakresie dożywiania, które stanowiły uzupełnienie wniosków o dofinansowanie dożywiania dzieci przez Polską Fundację Pomocy Dzieciom „Maciuś” i programu dożywiania dzieci w szkołach „Pajacyk” prowadzonego przez Polską Akcję Humanitarną.

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie realizował zadania wynikające z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Na podstawie porozumienia zawartego między Gminą Kwidzyn, a Powiatowym Urzędem Pracy w Kwidzynie, Kierownik GOPS Kwidzyn sporządzał listę osób uprawnionych, które mogły być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Kwidzyn. Lista osób sporządzana była w oparciu o roczny plan potrzeb w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych na okres od marca 2019r. do grudnia 2019r. opracowany przez Urząd Gminy Kwidzyn.

Zgodnie z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 Zarządzeniem Nr 20/17 Wójta Gminy Kwidzyn z dnia 20 lutego 2017r. powołany został 8 osobowy zespół ds. monitorowania Strategii, w tym 2 osoby z GOPS Kwidzyn- kierownik i specjalista pracy socjalnej. Zadaniem zespołu było prowadzenie raz w roku monitoringu w zakresie rzeczowym i finansowym, a w szczególności:

- 1) przeprowadzanie analiz danych i zasobów związanych z realizacją założeń strategicznych,
- 2) przeprowadzanie analiz finansowych wykorzystanych w celu realizacji założeń strategii.

Informacja z monitoringu wdrażania i realizacji założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 za rok 2018 przedstawiona została na sesji Rady Gminy Kwidzyn w czerwcu 2019r.

6. Podsumowanie

W roku sprawozdawczym nie odnotowano większych wahań w wysokości wydatków ponoszonych na realizację poszczególnych zadań w porównaniu z rokiem 2018r, z wyjątkiem wydatków na opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej mieszkańców Gminy Kwidzyn, które wzrosły o 83.470 zł.

W budżecie gminy na rok 2019 przyznano środki na ten cel w wysokości 920.000 zł, a faktyczne potrzeby wyniosły 991.513 zł. Brakujące środki na opłaty w domach pomocy społecznej w wysokości 71.523 zł zabezpieczono poprzez zmniejszenie wydatków na pozostałe zadania realizowane przez GOPS Kwidzyn, których źródłem finansowania były dochody własne gminy.

Przyjęty w 2019 roku plan finansowy w pełni pokrył potrzeby związane z realizacją zadań powierzonych Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kwidzynie oraz umożliwił wykonanie wszystkich prac niezbędnych do zapewnienia ciągłości działalności Ośrodka.